

TIEDONHANKINTASUUNNITELMA

HUOM! Tämä tiedosto on **itseopiskelua** varten. Jos olet suorittamassa LIB1THP Tiedonhankinnan perusteet (1 op) -kurssia, suunnitelma tehdään yleensä kahdessa osassa ja tiedostot löytyvät kunkin kurssin **Moodlesta**.

Tehtäviin vastataan **Kirjastotuutorin** pohjalta: osaan löytyy vastaus suoraan, osa on soveltavia. Kysymysten yhteydessä on linkit Kirjastotuutoriin.

Suunnitelman tekijän / tekijöiden tiedot

Nimi / nimet: _____

Sähköposti(t): _____

Tieteenala
tai oppiaine: _____

**Valitse 3 osaamistavoitetta. Osion B lopussa arvioidaan tavoitteiden toteutumista.
(Huom. Jos vaihtoehdon merkitseminen (X) ei onnistu, voit esim. alleviivata tavoitteesi).**

- ☐ Hahmotan arkitiedon ja tieteellisen tiedon eron
- ☐ Osaan pilkkoa aiheeni sopiviksi hakusanoiksi
- ☐ Osaan muodostaa toimivia hakulauseita
- ☐ Tunnen tieteenalani julkaisukäytännöt
- ☐ Tiedän, miten löydän tieteellisiä artikkeleita
- ☐ Osaan tehdä tiedonhakuja oman tieteenalani keskeisissä tietokannoissa
- ☐ Osaan arvioida ja muokata saamiani hakutuloksia
- ☐ Ymmärrän viitteidenhallintaohjelman idean
- ☐ Ymmärrän lähdeviittausten merkityksen

Missä asioissa koet olevasi hyvä tiedonhankinnassa?

HUOM! Tehtäväosioita on yhteensä 5 (osa tekstinkäsittelyohjelmista voi jättää väliin tyhjiä sivuja).

1. AIHEESEEN TUTUSTUMINEN

Käy läpi Kirjastotuutorista seuraavat osiot:

[Mitä tieteellinen tieto on?](#)

[Aiheeseen tutustuminen](#)

Valitse sen jälkeen aihe, josta haet tietoa (esim. opinnäytteesi aihe) ja lisää vastaukset alla oleviin tehtäviin.

Tarvittaessa voit valita harjoitusaiheen tutustumalla laitoksellasi tehtävään tutkimukseen yliopiston sivuilla.

Valittu aihe:

Minkä tyyppistä tietoa tarvitset juuri nyt meneillään olevassa tutkimusvaiheessa?

Mitä tietokantoja voit hyödyntää **alustavissa** tiedonhauissa? Mainitse vähintään 2 kpl.

Kokeile etsiä muutama alustava lähde, jotka antavat yleiskuvan aiheesta.

Millaisia lähteitä löysit? (Kirjaa tähän julkaisujen nimet ja tekijät.
HUOM! Ei linkkejä.

Kirjaa tähän lähteistä löytyviä käsitteitä muistiin hakusanatehtävää varten.

Mieti seuraavaksi, mihin näkökulmiin keskityt ja mitä haluat kysyä aiheeltasi. Muotoile tämän jälkeen tutkimuskysymykset (= pääkysymys ja mahdolliset tarkentavat kysymykset).

Tutkimuskysymykset:

2. HAKUSANAT JA HAKULAUSEET

Käy läpi Kirjastotuutorista

[Hakusanat](#)

Tieteenalakohtaisia vinkkejä: [Tiedonhankinta eri tieteenaloilla](#)

Vinkkejä tekoälysovellusten hyödyntämiseen: [Tekoälytyökalut ideointiin](#)

Mitä sanakirjoja ja asiasanastoja voit hyödyntää hakusanojen keksimisessä?

Miten voisit hyödyntää tekoälytyökaluja, esimerkiksi Copilotia, tiedonhankinnan tukena?

Tee hakusanoista **miellekartta** tai **sanalista** ja liitä se mukaan kuvana/tekstinä.

Varmista, että miellekartassa tai listassa on mukana

- synonyymeja tai vaihtoehtoisia käsitteitä
- englanninkieliset käännökset

Miellekartan voit tehdä paperille tai esim. [Mindmup-työkalulla](#).

HUOM! Jos kuva ei asetu sille varattuun tilaan, voit lisätä sen myös viimeiselle sivulle.

Miellekartta/lista (lisää erilliseen [laatikkoon](#) seuraavalla sivulla):

Käy läpi kirjastotuutorin osio [Hakulauseet](#).

Muodosta **vähintään** 2 erilaista hakulausetta ja kerro, millaista tietoa olet niillä etsimässä. Varmista, että:

1. Käytät niitä käsitteitä, joita kokosit miellekarttaan/listaan.
2. Käytät synonyymejä/vaihtoehtoisia käsitteitä.
3. Käytät operaattoreita AND ja OR, fraasimerkkejä " " ja katkaisumerkkiä *.

HUOM! Pelkkä kahden terminen yhdistäminen (esim. tunteet AND opetus) ei riitä tässä tehtävässä. Tarkoitus on, että muodostat hakulauseet **useampia** aiheen keskeisiä termejä **ja** niiden synonyymeja yhdistämällä.

Hakulauseita testataan myöhemmässä tehtävässä.

ESIMERKKI

Hakulause 1

Tällä hakulauseella etsin...

**(medialukutai* OR "media literacy")
AND (opettaja* OR teacher*)**

opettajien käsityksiä medialukutaidosta

Hakulause 1

Tällä hakulauseella etsin...

Hakulause 2

Tällä hakulauseella etsin...

Muut mahdolliset hakulauseet (= jos haluat palautetta useammasta kuin kahdesta)

3. HAE TIETOA

Käy läpi Kirjastotuutorin osio [Julkaisutyytit tiedonhankinnassa](#) ja vastaa alla olevaan tehtävään.

Mitkä ovat
tärkeimmät
julkaisutyytit
tieteenalallasi?
Mainitse 2–3,
tärkein
ensimmäiseksi.

Lue Kirjastotuutorin sivu [Näin arvioit tieteellisyttä ja luotettavuutta.](#)

Mainitse 3–5
tekijää, joiden
perusteella
voit arvioida
lähteen tieteellisyttä.

Mitä vertaisarviointi
tarkoittaa?

Käy läpi Kirjastotuutorin osio [Tutkimusmenetelmät ja tutkimusaineistot.](#)

Mainitse 2–3
tietokantaa tai sivustoa,
joista löydät tietoa
tutkimusmenetelmistä:

Käy läpi Kirjastotuutorista ja kirjaston muista oppimateriaaleista osiot

- [Artikkelit, lehdet ja tietokannat](#)
- [Näin löydät kirjoja](#)
- [Tiedonhankinta eri tieteenaloilla.](#)

1. Nimeä
tärkeimmät
omalla tieteenalallasi
käytetyt **tieteelliset**
tietokannat (1–3 kpl).

2. Mitä muita
tieteellisiä
tietokantoja voit
käyttää?

**Nimesit edellä tärkeimmät omalla alallasi käytetyt tieteelliset tietokannat (kysymys 1).
Kokeile nyt A-osiossa tekemiäsi hakulauseita jossakin niistä.**

Mitä tietokantaa käytit?

Laita tähän
kuvakaappaus
käyttämästäsi
hakulauseesta
tietokannassa
(mielellään koko
sivusta).

Jos kuva ei asetu sille
varattuun tilaan, tee
lisäys viimeiselle sivulle.
Mahdolliset tyhjät sivut
välissä eivät haittaa.

*(Jos tarvitset apua
kuvan kanssa,
laita viestiä →
opetus@library.jyu.fi.
Kerro, teetkö lisäystä
tietokoneella **vai**
puhelimella **ja** millä
tekstinkäsittely-
ohjelmalla.)*

Arvioi valitsemasi
tietokannan
käyttökelpoisuutta oman
aiheesi kannalta. Löysitkö
hyviä lähteitä?

4. HAKUTULOKSEN MUOKKAAMINEN

Käy läpi Kirjastotuutorin osio

– [Paranna hakutulostasi](#)

ja kerro, miten voisit alla mainituissa esimerkkitilanteissa muokata hakuasi / hakulausettaasi.

Jos hakutulokset ovat
aiheen vierestä, voin...

Jos saan liikaa
tuloksia, voin...

Jos saan hyvin vähän
tuloksia, voin...

Kokeile jotain yllä mainittua haun muokkaustapaa valitsemassasi tietokannassa ja kerro, miten hakutulos muuttuu (esim. tulosten määrä, haun tarkkuus tms.)

Tietokanta,
jota käytit:

Muokattu hakulause
ja sen vaikutus
hakutuloksiin (määrä,
tarkkuus yms.):

5. LÄHTEET JA VIITTAAMINEN

Käy läpi sivut

- [Näin viittaat](#)
- [Viittaustyyli](#)
- [Tutkimusetiikka](#).

Mitkä tiedot tieteellisestä lehtiartikkelista on mainittava lähdeluettelossa?
(Esim. tekijän nimi jne.)

Anna esimerkki siitä, miten artikkeli merkitään lähdeluetteloon:

Jos käytit tätä tehtävää tehdessä jotain tekoälytyökalua, kerro mitä ja miten.

Miksi mahdollisesta tekoälyn käyttämisestä osana tutkimustyötä on tärkeää kertoa?

Käy läpi Kirjastotuutorin osio [Viitteidenhallintaohjelmat](#).

Aiotko käyttää viitteidenhallintaohjelmaa opinnäytteessäsi? Mitä ohjelmaa ja miksi?

Itsearviointi ja palaute

Anna itsellesi/ryhmällemme arvosana (1–5). Perustele! Saavutitko asettamasi tavoitteet? Missä onnistuit, jäikö jokin epäselväksi?

Jos haluat antaa **palautetta** tiedonhankintasuunnitelmasta tai Kirjastotuutorista, se onnistuu sähköpostitse → opetus@library.jyu.fi

**Hienoa, nyt sinulla on valmis tiedonhankintasuunnitelma,
johon voit palata tutkimustyön edetessä.**

**Apua tiedonhankintaan saat tarvittaessa
ottamalla yhteyttä → opetus@library.jyu.fi.**